

Các nhân tố ảnh hưởng đến gánh nặng bảo hiểm xã hội của các doanh nghiệp nhỏ và vừa tại Việt Nam

Phan Đình Nguyên

Tóm tắt: Bài viết này phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến gánh nặng bảo hiểm xã hội (BHXH) của các doanh nghiệp nhỏ và vừa tại Việt Nam giai đoạn 2010–2015 bằng phương pháp hồi quy GLS. Kết quả nghiên cứu cho thấy, các nhân tố ảnh hưởng đến gánh nặng BHXH là quy mô doanh nghiệp, hiệu quả doanh nghiệp và đòn bẩy tài chính. Các doanh nghiệp Việt Nam chịu gánh nặng BHXH cao hơn các nước trong khu vực ASEAN, đặc biệt là khi luật BHXH mới được áp dụng từ ngày 01/8/2018 dựa trên tổng thu nhập để tính BHXH. Nghiên cứu này giúp các doanh nghiệp có biện pháp kiểm soát tốt BHXH và nhà nước có chính sách hợp lý để các doanh nghiệp giảm phí BHXH mà vẫn đảm bảo được nguồn thu cho ngân sách nhà nước.

Từ khóa: Bảo hiểm xã hội, doanh nghiệp nhỏ và vừa, gánh nặng, Việt Nam.

Mã phân loại JEL: G220.

Tài liệu tham khảo

- CBO (2014). *Updated Estimates of the Effects of the Insurance Coverage Provisions of the Affordable Care Act, April 2014*. Washington, DC: USA.
- Eibner, C. (2008). *The Economic Burden of Providing Health Insurance: How Much Worse Off Are Small Firms?*. RAND Corporation, California.
- Gruber, J. (1997). The incidence of payroll taxation: evidence from Chile. *Journal of labor economics*, 15(S3), S72-S101.
- Hồng Kiều (2014). ILO lý giải năng suất lao động Việt Nam ở nhóm kém nhất khu vực. Truy cập tại <http://cafef.vn/thoi-su/ilo-ly-giai-nang-suat-lao-dong-viet-nam-o-nhom-kem-nhat-khu-vuc-2014092508243415311.chn>
- Huang, R., Li, X. & Yu, Y. (2013). Empirical Analysis of the Actual Tax Burden Influencing Factors of China's Listed Companies in the Construction Industry. In *ICCREM 2013: Construction and Operation in the Context of Sustainability* (pp. 875-884).
- Kaseke, E. (2000). The Challenges of Extending Social Security to the Poor: an African Perspective. *Global Conference on Poverty, Social Welfare and Social Development Challenges for the 21st Century*. 29th ICSW International Conference on Social Welfare. Cape Town, South Africa.
- Komamura, K. & Yamada, A. (2004). Who Bear the Burden of Social Insurance? Evidence from Japanese Health and Long-term Care Insurance Data. *Journal of Japanese and International Economic*, 18(4), 565-581.
- Mares, I. (2003). The sources of business interests in social insurance: sectoral versus national differences. *World Politics*, 55, 229-258.
- Nguyễn Văn Đông (2016). Các yếu tố tác động đến năng suất lao động và những vấn đề đặt ra. *Tạp chí Tài Chính*, 2016(2), 39-40.
- Nielsen, I. & Smyth, R. (2008). The Rhetoric and the Reality of Social Protection for China's Migration Workers. *Migration and Social Protection in China*, N. Ingrid and S. Russell, ed. Singapore: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.
- Nyland, C., Thomson, S. B. & Zhu, C. J. (2011). Employer attitudes towards social insurance compliance in Shanghai, China. *International Social Security Review*, 64(4), 73-98.
- Rickne, J. (2013). Labor market conditions and social insurance in China. *China Economic Review*, 27, 52-68.
- Summers, L. H. (1989). Some simple economics of mandated benefits. *The American Economic Review*, 79(2), 177-183.
- Tachibanaki, T. & Yokoyama, Y. (2008). The estimation of the incidence of employer contributions to social security in Japan. *The Japanese Economic Review*, 59(1), 75-83.

- VASEP (2016). *Luong tối thiểu tăng, thu nhập người lao động có tăng?* Truy cập tại http://m.vasep.com.vn/Tin-Tuc/785_44853/Luong-toi-thieu-tang-thu-nhap-nguoi-lao-dong-co-tang.htm, ngày 05/12/2017.
- Viết Long (2018). *Việt Nam đóng bảo hiểm xã hội cao nhất ASEAN*. Truy cập tại <https://plo.vn/xa-hoi/viet-nam-dong-bao-hiem-xa-hoi-cao-nhat-asean-761184.html>, ngày 22/02/2019.
- Việt Tín (2017). *Chính sách ưu đãi cho doanh nghiệp vừa và nhỏ trong năm 2018*. <https://viettinlaw.com/chinh-sach-uu-dai-cho-doanh-nghiep-vua-va-nho-nam-2018.html>, ngày 22/02/2019.
- World Bank (2015). *Vietnam Private Sector Minimum Wage is High, 58% of the Median Wage*. Retrived from <http://www.amchamvietnam.com/world-bank-vietnams-private-sector-minimum-wage-is-high-58-of-the-median-wage/>, 12 Dec 2017.